

Zasady etyki stosowane przez redakcję półrocznika naukowego „Pamięć i Sprawiedliwość”, wydawanego przez Instytut Pamięci Narodowej.

Zasady etyki publikacyjnej stosowane przez redakcję półrocznika naukowego „Pamięć i Sprawiedliwość” opierają się wprost na zaleceniach najlepszych praktyk opracowanych przez Komitet do spraw Etyki Publikacji COPE (*Committee on Publication Ethics*) – zob. COPE Core Practices i ich szczegółowe rozwinięcie dostępne na witrynie COPE.

Rzetelność naukowa i bezstronność

1. Redakcja dochowuje starań, aby opracowania publikowane w półroczniku naukowym „Pamięć i Sprawiedliwość” spełniały najwyższe standardy naukowe i miały istotne znaczenie dla rozwoju dziedzin oraz dyscyplin odpowiadających tematyce czasopisma.
2. Redakcja półrocznika „Pamięć i Sprawiedliwość” oraz wyznaczeni przez nią niezależni recenzenci opierają się w swej pracy na zasadach: obiektywizmu, bezstronności, niezależności od wpływów zewnętrznych, otwartości w dyskusji i rzetelności naukowej.
3. Decyzja o przyjęciu materiału do publikacji jest uzależniona od poziomu naukowego opracowania, jego znaczenia dla nauki oraz dziedziny, a także oryginalności dzieła i spójności z tematyką poruszaną na łamach półrocznika naukowego „Pamięć i Sprawiedliwość”.
4. Publikacja naukowa jest rzetelna i wiarygodna jedynie wówczas, gdy powstaje z wykorzystaniem bezstronnie i obiektywnie stosowanych metod badawczych oraz gdy wiernie i skrupulatnie przedstawia wyniki przeprowadzonych badań.
5. Autorzy są zobowiązani do wskazywania źródeł finansowania badań naukowych i innych prac, których rezultatem jest opracowanie zgłaszane do druku w półroczniku naukowym „Pamięć i Sprawiedliwość”.
6. Rzetelność naukowa wymaga, by wszystkie zapożyczenia, przytoczenia i odniesienia, w sposób wyczerpujący i adekwatny przywoływały ich źródło. Działania nierespektujące powyższych zasad stanowią naruszenie praw intelektualnych właściwych twórców.
7. Na żądanie redakcji autorzy powinni dostarczyć dane źródłowe i udzielić wyczerpujących wyjaśnień dotyczących metod badawczych stosowanych w pracy naukowej, której rezultatem jest zgłaszane do publikacji opracowanie. W razie wykrycia błędów w opracowaniu już zaakceptowanym do druku, lub w stosunku do danych, na których opracowanie było oparte, autorzy zobowiązani są dokonać poprawek. W przypadku wykrycia błędów w opracowaniu już opublikowanym, redakcja umożliwia autorom opublikowanie sprostowania lub wyjaśnienia w kolejnym tomie i na stronie internetowej półrocznika.

Obowiązki redakcji

Redakcja półrocznika naukowego „Pamięć i Sprawiedliwość” odpowiada za sprawną organizację poszczególnych etapów procesu wydawniczego: wstępną ocenę zgłoszonego artykułu przez członków zespołu redakcyjnego, przekazanie tekstu do recenzji zewnętrznych, nadzór nad redakcją językową i techniczną oraz umieszczanie w repozytoriach naukowych (zobacz: polityka repozytoryjna czasopisma).

1. Redakcja podejmuje decyzje o potrzebie ewentualnej modyfikacji, o odrzuceniu lub przyjęciu pracy do publikacji, biorąc pod uwagę jedynie jej oryginalność, klarowność i logikę zaprezentowanego wyводу oraz zgodność z profilem półrocznika.
2. Redakcja podejmuje niezbędne czynności, aby niezwłocznie dokonać sprostowania, jeśli w publikacji pojawiły się mylące stwierdzenia lub znaczące niedokładności.
3. Redakcja reaguje w przypadku stwierdzenia nieetycznego postępowania, a w razie potrzeby odrzuca artykuł, który powstał z naruszeniem zasad etycznych.
4. Redakcja przekazuje odpowiednie informacje autorom i recenzentom za pośrednictwem aktualizowanej na bieżąco strony Open Journal Systems lub indywidualnej korespondencji mailowej (traktowanych jako dokumentacja poufna), działając na podstawie przepisów prawa pod warunkami wymienionymi w klauzuli RODO – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE.
5. Redakcja jest zobowiązana do unikania konfliktu interesów w odniesieniu do przyjmowanych tekstów, czyli sytuacji, w której pewne związki (zależności służbowej, osobistej lub innej) mogą mieć wpływ na ocenę artykułu czy decyzję o jego publikacji.

Obowiązki Autorów

1. Autorzy odpowiadają za treść publikowanych tekstów oraz rzetelność wykorzystywanych w nich danych, a ponadto ewentualne naruszenie dóbr osobistych osób trzecich.
2. Artykuły przesyłane do redakcji muszą być tekstami oryginalnymi – wyklucza się publikowanie prac będących plagiatami (autoplagiatami) albo utworów współautorskich bez wskazania ich współtwórców, bądź wynikiem nierzetelnych praktyk takich jak *ghost autorship*, *guestwriting* lub *gift autorship*.
3. Oryginalność tekstu autorzy poświadczają w stosownym oświadczeniu zamieszczonym na stronie internetowej półrocznika, deklarując, że praca nie była nigdzie wcześniej publikowana,

nie została równocześnie złożona w innym wydawnictwie oraz jest ich wyłącznie własnym dziełem, nie noszącym cech utworu zależnego i nie narusza praw autorskich lub dóbr osobistych osób trzecich.

4. Autorzy wyrażają zgodę na publikację swojego dzieła w tzw. wolnym dostępie dla naukowych celów niekomercyjnych na stronie internetowej półrocznika naukowego "Pamięć i Sprawiedliwość" oraz w repozytoriach naukowych i pełnotekstowych bazach danych, w których zarejestrowane jest czasopismo.
5. Autorzy zobowiązują się do uzyskania zgód, zgodnie z zasadami prawa autorskiego, od autorów, innych właścicieli autorskich praw majątkowych lub spadkobierców wykorzystanych w pracy materiałów ikonograficznych oraz innych materiałów źródłowych na korzystanie z tych źródeł.
6. Kolejność podawania nazwisk w publikacji wieloautorskiej powinna być zgodna ze zwyczajem obowiązującym w danej dyscyplinie naukowej oraz zostać zaakceptowana przez wszystkich współautorów na wczesnym etapie przygotowywania publikacji.
7. Teksty nadesłane przez Autorów powinny być zgodne z profilem pisma i zostać przygotowane według wskazówek technicznych i zasad obowiązujących w instrukcji wydawniczej IPN. W przypadku tekstów przewidzianych do druku w języku angielskim i składanych w tym języku, obowiązuje standard Chicago Manual of Style.

8. Przeciwdziałanie praktykom dyskryminacyjnym

9. Materiały zgłaszane do publikacji w półroczniku „Pamięć i Sprawiedliwość” oceniane są na podstawie ich poziomu naukowego, znaczenia dla dziedziny dyscyplin naukowych oraz tematyki poruszanej przez czasopismo, bez względu na pochodzenie autora, przynależność narodowościową lub etniczną, poglądy polityczne, płeć, rasę, wyznanie czy orientację seksualną.

Poufność

- Redakcja półrocznika „Pamięć i Sprawiedliwość” chroni dane, dokumenty i informacje uzyskane na każdym etapie procesu wydawniczego, które – z uwagi na ich naturę – powinny pozostać poufne (np. recenzje, korespondencja pomiędzy redakcją i autorami).
- Do zachowania poufności w powyższym zakresie zobowiązani są także recenzenci i autorzy.

Polityka antyplagiatowa

- Redakcja półrocznika „Pamięć i Sprawiedliwość” deklaruje możliwość korzystania z oprogramowania antyplagiatowego, stosowanego przez Wydawnictwo IPN, służącego do weryfikacji oryginalności tekstu i zakresu ewentualnych zapożyczeń z publikacji osób trzecich. Nad zachowaniem oryginalności opracowań czuwają również recenzenci.
- W przypadku korzystania przez autora materiału złożonego do druku półroczniku naukowym „Pamięć i Sprawiedliwość” z pracy osób trzecich – w postaci zapożyczeń, przytoczeń, powołań i odniesień – autor zobowiązany jest w sposób wyczerpujący i adekwatny przywołać ich źródło. Oznacza to obowiązek prawidłowego cytowania wszystkich źródeł, na których opierał się autor przygotowując opracowanie.
- W przypadku dosłownego przytaczania fragmentów cudzych prac (zdanie, akapit), odpowiedni fragment należy umieścić w cudzysłowie i opatrzyć stosownym cytowaniem.
- Działania nie respektujące powyższych zasad stanowią naruszenie praw autorskich właściwych twórców (plagiat) i stanowią najbardziej rażący rodzaj wystąpienia przeciwko zasadom rzetelności naukowej.
- W przypadku podejrzeń, że autor dopuścił się tego rodzaju praktyk, redakcja podejmuje kroki zgodne z procedurą określoną przez COPE. Wszelkie stwierdzone przez redakcję przypadki będą ujawniane, włącznie z powiadomieniem odpowiednich podmiotów (instytucje zatrudniające autorów, towarzystwa naukowe, stowarzyszenia edytorów naukowych, itd.), jak również organów ścigania.

Polityka antyduplikacyjna

- Przejawem nierzetelności naukowej są przypadki kierowania do druku tekstów stanowiących publikacje zduplikowane, a więc zawierające w istotnym zakresie powtórzenie wyników badań, analizy i tez sformułowanych już we wcześniejszych publikacjach autora (autoplagiat).
- W przypadku podejrzeń, że autor dopuścił się tego rodzaju praktyk, redakcja podejmuje kroki zgodne z procedurą określoną zasadami COPE. Wszelkie stwierdzone przez redakcję przypadki będą ujawniane, włącznie z powiadomieniem odpowiednich podmiotów (instytucje zatrudniające autorów, towarzystwa naukowe, stowarzyszenia edytorów naukowych, itd.).

Ghost authorship, guestwriting, gift authorship

- Autorstwo i współautorstwo opracowania zgłaszanego do druku w półroczniku naukowym „Pamięć i Sprawiedliwość” powinno być ograniczone do osób, które istotnie przyczyniły się

do jego powstania; należy wskazywać udział asystentów badawczych, osób prowadzących kwerendy, ewentualnie innych osób mających wkład w koncepcję lub podstawy metodologiczne tekstu.

- Czasopismo nie publikuje tekstów, w których rzeczywistym autorem/współautorem opracowania jest kto inny, niż osoba wskazana jako jego autor/współautor, a zatem przygotowanych przez tzw. autora-widmo (*ghost authorship*), który wniósł istotny wkład w powstanie publikacji, bez ujawnienia swojego udziału jako jeden z autorów.
- Redakcja nie przyjmuje także do druku tekstów, w których udział osoby wskazanej jako autor lub współautor jest znikomy (*ghostwriting*) lub w ogóle nie miał miejsca (*gift authorship*).
- W przypadku podejrzeń, że autor/autorzy dopuścili się tego rodzaju praktyk, redakcja podejmuje kroki zgodne z procedurą określoną przez COPE. Wszelkie stwierdzone przez redakcję przypadki będą ujawniane, włącznie z powiadomieniem odpowiednich podmiotów (instytucje zatrudniające autorów, towarzystwa naukowe, stowarzyszenia edytorów naukowych, itd.).

Wycofanie już opublikowanego opracowania

- W przypadkach domniemanej lub sprawdzonej nierzetelności naukowej, nieuczciwej publikacji lub plagiatu, wydawca czasopisma, w ścisłej współpracy z redakcją czasopisma, podejmie wszelkie właściwe środki w celu wyjaśnienia sytuacji i wniesienia poprawek do określonego artykułu. Obejmuje to szybką publikację erraty lub, w uzasadnionych przypadkach, pełne wycofanie pracy z czasopism.
- Redakcja podejmuje decyzję o wycofaniu pracy, która już została opublikowana w przypadku dostrzeżenia oczywistego naruszenia zasad etyki wydawniczej obowiązujących w półroczniku „Pamięć i Sprawiedliwość”. Praca zostanie wówczas usunięta ze strony internetowej czasopisma prowadzonej w systemie OJS i współpracujących repozytoriów, zgodnie z zapisami umów z podmiotami je prowadzącymi oraz zasadami publikacji w tych repozytoriach.
- W przypadku, gdy egzemplarze danego tomu zostały wydrukowane na papierze – wyjaśnienie i/lub przeprosiny zostaną opublikowane w najbliższym tomie czasopisma.
- Do oczywistych naruszeń etyki wydawniczej zalicza się w szczególności: plagiat, nieuzasadnione i nieujawnione duplikowanie, a także przypadki istotnego naruszenia zasad dotyczących konfliktów interesów oraz zasad dotyczących *authorship*, *ghostwriting* i *authorship*; przed podjęciem decyzji o wycofaniu danej publikacji, redakcja zwraca się do autora o komentarz, umożliwiając mu odniesienie się do przedstawionych zarzutów.

- W przypadku stwierdzonego naruszenia zasad etyki wydawniczej przez autorów opublikowanych pracy zastrzega się podjęcie odpowiednich środków prawnych.